

LANDSTINGSREVISIONEN

Uppföljande granskning av landstingets ärendebereidning

Rapport nr 06/2014

Uppföljande granskning av landstingets ärendeberedning

Västerbottens läns landsting

Attensum

Innehållsförteckning

	<u>sid</u>
Sammanfattning	3
A. Inledning	4
A.1 Bakgrund	4
A.2 Sammanfattning av Granskning nr 10/2012 avseende landstingets ärendeberedning (Förra granskningen)	4
A.3 Syfte och revisionsfrågor	4
A.4 Metod och genomförande	5
B. Vilka åtgärder har landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder vidtagit med anledning av iakttagelserna?	5
B.1 Beskrivning	5
B.2 Bedömning	6
C. Finns formellt beslutade riktlinjer och rutiner för landstingsstyrelsens och nämndernas ärendeberedning?	6
D. Tillämpas dessa riktlinjer och rutiner?	6
E. Vilka risker finns det i ärendeberedningen med avseende på 6 kap 1 och 7 §§ kommunallagen?	6
E.1 Beskrivning	6
E.2 Bedömning	7
F. Avslutning	7

Attensum

Sammanfattning

Iakttagelser

Vidtagna åtgärder har hittills varit begränsade. Landstinget saknar fortfarande tillräckliga och formellt beslutade regler och rutiner för hur ärenden ska beredas. Landstingets process för att bereda ärenden är inte ändamålsenlig.

Rekommendationer

Med utgångspunkt av denna iakttagelse lämnar jag följande rekommendationer:

- Landstingsstyrelsen bör ge landstingsdirektören i uppdrag att lämna förslag på ny ärendeberedningsprocess. Uppdraget bör förenas med ett datum då förslaget skall lämnas till styrelsen.
- Ärendeberedningsprocessen bör utformas i enlighet med de synpunkter som lämnades i granskningsrapporten nr 10/2012, se nedan A.2.

Attensum

A. Inledning

A.1 Bakgrund

En granskning år 2010 (nr 30/2010) visade att beredningen i landstinget inför politiska beslut var alltför outvecklad. Slutsatsen byggde på att det i landstinget saknades system på tjänstemannanivå som säkerställde att sakinnehållet i ärenden blev tillräckligt kontrollerade innan den politiska beredningen.

Vid en följande granskning, år 2012, som avsåg landstingets ärendeberedning (nr10/2012), framkom allvarliga brister i ärendehantering men också flera otydligheter i nämndernas respektive ansvar och deras förhållande gentemot förvaltningen.

Det har framkommit att både personal och förtroendevalda ibland är osäkra på vad som åligger respektive nämnd och nämndernas möjligheter att begära hjälp av förvaltningen.

Det kan innebära en risk för både ineffektivitet och ansvarsbrister.

Med hänsyn till detta är det av vikt följa upp av vilka åtgärder som har vidtagits och om ärendeberedningen nu är tillräckligt ändamålsenlig.

A.2 Sammanfattning av Granskning nr 10/2012 avseende landstingets ärendeberedning (Förra granskningen)

Av förra granskningen framgick bl.a följande:

Av landstingets skriftliga rutiner avseende ärendeberedningen framgår få uppgifter om ärendeberedningsprocessen och vilket ansvar funktionerna har för denna samt vilka kontroller som skall göras. Den faktiska processens roll är oklar och uppfattningarna om vilka rutiner som finns skiljer sig emellan de intervjuade.

Enligt vår uppfattning behövs:

- Tydligare ärendeberedningsorganisation.
- Tydligare förhållande mellan nämnderna och deras uppgifter och ansvar.
- Tydligare rutiner för ärendeberedning som även omfattar organisation, ansvar, befogenhet och process.
- Tydligare kontroller vad avser lagenlighet, ekonomi och verksamhet, inklusive de perspektiv som landstinget enligt lag skall beakta som exempelvis barnkonvention m m.
- Tydligare mallar för vad ett ärende skall innehålla för beskrivningar och analyser.
- Rutiner för den interna kontrollen inom ärendeberedningen.
- Skriftliga uppdrag och instruktioner till de anställda inom staben.
- Regelbunden kompetensutbildning för staben.
- Mål och utvärdering av ärendeberedningsprocessen.

A.3 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen har varit att analysera om landstingets ärendeberedning är ändamålsenlig.

De nämnder som har omfattats av granskningen är landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden samt nämnden för funktionshinder och habilitering.

Granskningen har sökt svar på följande revisionsfrågor:

- Vilka åtgärder har landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder vidtagit med anledning av iakttagelserna?

Attensum

- Finns formellt beslutade riktlinjer och rutiner för landstingsstyrelsens och nämndernas ärendeberedning?
- Tillämpas dessa riktlinjer och rutiner?
- Vilka risker finns det i ärendeberedningen med avseende på 6:1 och 6:7 i kommunallagen?

A.4 Metod och genomförande

Granskningen har baserat sig på dokumentstudier och intervjuer.

Bl.a följande befattningshavare har intervjuats:

- Landstingsdirektören
- Chefen för staben för planering och styrning
- Landstingsjuristen
- Chefen för verksamhetsområde regionvård
- Sekreterare för Hälso- och sjukvårdsnämnden

Det bör noteras att de intervjuade är tjänstemän och inte förtroendevalda och de representerar därför inte nämndernas åsikter.

Dokumentstudierna har utgått från reglementen och beskrivningar av förvaltningens uppgifter avseende ärendeberedning.

Utkast till rapport har översänts inför sakgranskning till ordföranden för respektive nämnd för kännedom och med möjlighet att yttra sig. Utkastet har även översänts till utredaren, tillika föredragande, i nämnden för funktionshinder och habilitering.

B. Vilka åtgärder har landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder vidtagit med anledning av iakttagelserna?

B.1 Beskrivning

Av intervjuerna har framkommit att det inte har tillkommit några nya formella beslut eller handlingar avseende ärendeberedningen. Däremot pågår en process för att färdigställa en ny ärendeberedning avseende investeringsprocessen. Den nya investeringsprocessen beräknas enligt uppgift träda i kraft vid årsskiftet 2014/2015.

Av intervjuerna har vidare framkommit att den främsta åtgärden som har vidtagits har varit att anställa en ny stabschef och en ytterligare landstingsjurist med särskild kompetens inom kommunalrätt. Slutligen har framkommit från såväl stabschefen som landstingsdirektören att landstingsdirektören betonat att stabschefens mest prioriterade uppgift är att föreslå en ny ärendeberedning. Det har dock, såvitt framgått av intervjuerna, inte funnits något uppdrag från styrelsen eller ett dokumenterat formellt beslut från landstingsdirektören.

Vid intervjuerna har även framgått att ärendeberedningsgruppen träffas var fjortonde dag och ärendena som skall till landstingsstyrelsens arbetsutskott föredras innan i ELG. De intervjuade uppger att det saknas dokumentation och formella beslut som visar att ärendeberedningen har utvecklats i jämförelse med tidpunkten för den förra granskningen.

Avsikten är, enligt de intervjuade, att under hösten se över mallar, checklistor m m

B.2 Bedömning

Det har gått nästan två år sedan den förra granskningen av ärendeberedningen. Vidtagna åtgärder har hittills varit begränsade. Landstingsdirektören har år 2014 anställt en ny stabschef som muntligen har fått i uppdrag att prioritera arbetet med att ta fram en ändamålsenlig ärendeberedning. Stabschefen har i sin tur anställt en jurist. I övrigt saknas som jag förstår tillräckliga konkreta åtgärder i syfte att utveckla ärendeberedningen.

C. Finns formellt beslutade riktlinjer och rutiner för landstingsstyrelsens och nämndernas ärendeberedning?

Av intervjuerna har framgått att det i landstinget saknas nya formellt beslutade regler, riktlinjer och rutiner för hur ärenden ska beredas. Som nämndes i den förra granskningen nr 10/2012 finns sedan tidigare en skriftlig rutin men där är få uppgifter om ärendeberedningsprocessen och ansvar för funktionerna samt kontroller. Den faktiska processen bedömdes oklar. Min bedömning är därför att det i allt väsentligt fortfarande saknas en relevant rutin för ärendeberedningen.

D. Tillämpas dessa riktlinjer och rutiner?

Eftersom det enligt min mening saknas en relevant rutin för ärendeberedningen, kan den inte heller tillämpas.

E. Vilka risker finns det i ärendeberedningen med avseende på 6 kap 1 och 7 §§ kommunallagen?

E.1 Beskrivning

De intervjuade har uppgett att de ser följande risker med ärendeberedningen:

1. Beslut fattas utan befogenheter
2. Om besluten inte är väl underbyggda har ledamöterna inte kontroll på alternativ konsekvenserna av deras beslut.
3. Brister kan föranleda att beslut upphävs antingen av domstol eller av det kommunala organet.
4. Ekonomiska problem
5. Nämnden får inte vetskap om omständigheter som de bör haft vetskap om för att beslut fattas på annat ställe än i nämnden.

Som exempel på ärenden med bristande underlag har vid intervjuerna nämnts budget, folkhälsoplanen och ledningssystemet. Bristerna i folkhälsoplanens underlag upptäcktes dock enligt uppgift under ärendeberedningsprocessen och skickades tillbaka av för ytterligare beredning.

De intervjuade har uppgett bl.a följande förslag på hur ärendeberedningsprocessen kan förbättras.

- Ärendeberedningsprocessen skall beakta de krav på ärendeberedning som uppmärksammades och rekommenderades vid den förra granskningen med krav på bl. a transparens, laglighet, konsekvensanalys ur ett verksamhets- och ekonomiskt perspektiv.

Attensum

- Dokumentation av en ärendeberedningsrutin
- Analyser innan beslut fattas
- Stöd av kommunikationsstaben vid införlivande av en ny ärendeberedningsprocess
- Involverande av presidierna i ärendeberedningsprocessen

E.2 Bedömning

Av intervjuerna framgår att det i landstinget finns en medvetenhet om riskerna med en bristande ärendeberedning. Min bedömning är att de risker som påpekades vid den förra granskningen kvarstår.

F Avslutning

Syftet med granskningen har varit att analysera om landstingets ärendeberedning är ändamålsenlig.

Vid denna granskning har framkommit att det inte har fattats formella beslut om en ny ärendeberedning. Åtgärderna för att utveckla ärendeberedningen har hittills begränsats till att landstingsdirektören år 2014 anställt en ny stabschef. Landstingsdirektören har muntligen gett stabschefen i uppdrag att prioritera arbetet med att utveckla ärendeberedningen. Stabschefen har i sin tur anställt en jurist.

Då det fortfarande saknas tillräckliga formella beslut och rutiner för ärendeberedning är min bedömning att landstingets ärendeberedning fortfarande inte är ändamålsenlig.

Göteborg den 20 augusti 2014

Joakim Eriksson

Attensum AB